

New Babylon
Bezuidenhoutseweg 57
2594 AC Den Haag

Postbus 11756
2502 AT Den Haag
telefoon (070) 515 30 00
www.pelsrijcken.nl

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

Aan de Edelhoogachtbare vrouwe/heer Griffier
van de Eerste Kamer van de
Hoge Raad der Nederlanden
Korte Voorhout 8
DEN HAAG

onze ref. KT/KK/11010037

uw ref.

inzake Staat / Stichting Urgenda

8 januari 2019

Edelhoogachtbare heer, vrouwe,

1 Hierbij zend ik u de procesinleiding inzake:

De Staat der Nederlanden

eiser tot cassatie,

advocaten: mrs. K. Teuben, M.W. Scheltema en J.W.H. van Wijk

tegen

Stichting Urgenda

verweerster in cassatie,

advocaat:

2 Het cassatieberoep betreft de volgende uitspraak:

*Arrest van gerechtshof Den Haag van 9 oktober 2018 met zaaknummer
200.178.245/01.*

- 3 Voor zover in cassatie nog van belang gaat de zaak – kort samengevat – over het volgende:

*De Stichting Urgenda (hierna: **Urgenda**) vordert in deze procedure dat de Staat wordt bevolen om de emissie van broeikasgassen in Nederland per eind 2020 met 25% te reduceren. Het hof heeft in het bestreden arrest de toewijzing van deze vordering door de rechtbank bekrachtigd. In dat verband heeft het hof – zeer kort samengevat – onder meer geoordeeld dat Urgenda zich in deze procedure (die zij voert op de voet van art. 3:305a BW) kan beroepen op de door art. 2 en 8 EVRM gewaarborgde rechten van de huidige ingezetenen van Nederland, dat thans sprake is van een reële dreiging van aantasting van deze rechten door (de gevolgen van) klimaatverandering, dat een emissiereductie in Nederland van minimaal 25% per eind 2020 noodzakelijk is om een gevaarlijke klimaatverandering te voorkomen en dat de argumenten op grond waarvan de Staat heeft betoogd dat hij niet is gehouden tot de door Urgenda gevorderde reductie geen doel treffen. Voorts heeft het hof geoordeeld dat het aan de Staat opgelegde bevel niet in strijd is met de aan de Staat toekomende margin of appreciation, met de scheiding der machten en de trias politica en ook geen (niet toelaatbaar) bevel tot wetgeving oplevert, omdat het bevel de inhoud van de vereiste wetgeving niet voorschrijft en de Staat, naar het oordeel van het hof, voldoende ruimte heeft om te kiezen op welke wijze hij invulling geeft aan het bevel.*

Het cassatieberoep van de Staat bestrijdt deze oordelen van het hof. De cassatieklachten stellen onder meer aan de orde dat het hof is uitgegaan van een onjuist en/of onbegrijpelijk uitgangspunt door te oordelen dat een emissiereductie in Nederland van minimaal 25% in 2020 noodzakelijk is om de tweegradendoelstelling binnen bereik te houden (en een gevaarlijke klimaatverandering te voorkomen); naar de Staat heeft aangevoerd kan de tweegradendoelstelling ook met een ander reductiepad worden bereikt en heeft het hof onvoldoende de wide margin of appreciation (c.q. beleids- en/of beoordelingsruimte) gerespecteerd die de Staat toekomt om op grond van beleidsmatige of politieke afwegingen te kiezen voor een ander reductiepad dan Urgenda in deze procedure voorstaat. Ook overigens heeft het hof een onjuiste en/of onbegrijpelijke invulling gegeven aan art. 2 en art. 8 EVRM door te oordelen dat op de Staat op grond van deze bepalingen de positieve verplichting rust om een emissiereductie in Nederland van minimaal 25% in 2020 te bewerkstelligen en door de daarop gebaseerde vordering van Urgenda ontvankelijk te achten en toe te wijzen. Tot slot heeft het hof miskend dat het door Urgenda gevorderde reductiebevel slechts kan worden uitgevoerd door (ook) wetgeving tot stand te brengen, waarmee dit bevel neerkomt op een (niet toelaatbaar) bevel tot wetgeving.

- 4 Voor zover dezerzijds bekend is er geen samenhang met andere zaken die in cassatie zijn of worden aangebracht.

- 5 Met betrekking tot de noodzaak van een spoedige afdoening van de zaak geldt dat het reductiebevel dat aan de Staat is opgelegd, eind 2020 moet zijn uitgevoerd. De Staat heeft er daarom een groot belang bij dat deze cassatieprocedure met voortvarendheid wordt afgewikkeld. De Staat zal, nadat Urgenda in cassatie is verschenen, in afstemming met de cassatieadvocaten van Urgenda verzoeken om een tijdpad voor de behandeling vast te stellen opdat, voor zover mogelijk, uiterlijk eind 2019 op het cassatieberoep is beslist.

Met de meeste hoogachting,
Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V.

K. Teuben